

Fem activitats per a tothom

Criteris d'accessibilitat en l'organització d'actes públics municipals

Mesura de govern aprovada
a la Comissió d'Acció Social i Ciutadania
del 15 de febrer de 2011

L'Ajuntament de Barcelona i el moviment associatiu de persones amb discapacitat han impulsat en els darrers anys actuacions encaminades a facilitar l'accés a les persones amb qualsevol tipus de discapacitat a les activitats que es programen a la ciutat i, especialment, a aquelles que organitza el propi Ajuntament o a les quals hi dóna suport.

Així, i en sintonia amb aquest objectiu, l'any 1999 es va aprovar i difondre la mesura de govern sobre *Criteris d'accessibilitat en l'organització d'actes públics municipals* i posteriorment, en la sessió de la Comissió d'Acció Social i Ciutadania de 15 de febrer de 2011, es va aprovar una actualització d'aquella mesura tot incorporant les darreres novetats legals en temes d'accessibilitat.

Espero, doncs, que el document que us fem a mans sigui d'utilitat en la vostra activitat professional i ens permeti continuar avançant per fer de Barcelona una ciutat per a tothom.

Ricard Gomà i Carmona
President de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

Antecedents

- L'any 1999, el Plenari municipal de 26 de març aprova la Mesura de govern *Criteris d'accessibilitat en l'organització d'actes públics municipals. Foment de la participació de les persones amb disminució*. S'edita un fullet amb el contingut de la Mesura i es difon als serveis municipals
- L'any 2010 es valida la proposta del document *Criteris d'accessibilitat en l'organització d'actes públics municipals* a la Comissió de Comunicació de l'IMD de 7 d' octubre i a la Comissió Executiva de l'IMD de 24 de novembre.
- Al febrer de 2011 es proposa l'actualització de la Mesura de govern de 1999, actualització que és aprovada per la Comissió d'Acció Social i Ciutadania el 15 de febrer de 2011.

Marc normatiu i compromís municipal

Les disposicions legals que fonamenten aquest document són les següents:

- Llei 20/1991, de 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques
- Decret 135/1995, de 24 de març, de desplegament de la Llei anterior, de promoció de l'accessibilitat i de supressió de barreres arquitectòniques, i d'aprovació del codi d'accessibilitat
- Llei 51/2003, de 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat
- Arts. 29 i 30 / 2007, de 30 de març, de la Convenció Internacional de Nacions Unides en relació als Drets de les Persones amb Discapacitat

L'any 1995, l'Ajuntament de Barcelona lidera la redacció de la declaració *La ciutat i les persones amb disminució* i promou l'adhesió dels ajuntaments europeus. Una de les temàtiques recollides a la declaració fa referència a l'accessibilitat en totes les activitats que es generin des dels ajuntaments:

"Els governs municipals, en l'àmbit de les seves competències, promouran i garantiran l'accés de les persones amb discapacitat a l'oferta cultural, esportiva, recreativa i, en general, a la convivència participativa en la comunitat".

L'Ajuntament de Barcelona continua reiterant el seu compromís de garantir l'accessibilitat en l'organització d'actes públics, actualitzant els criteris per tal d'adaptar-los al context actual dels sistemes de comunicació i les noves tecnologies

Aspectes a tenir en compte

Els tècnics responsables en l'organització d'actes públics adreçats a la participació de la ciutadania han de tenir especial cura en alguns aspectes en relació amb la població amb necessitats especials:

- Abans de l'activitat: espai, reserves d'espai, transport, difusió de l'activitat
- Durant l'activitat: acompanyament, sistemes alternatius i/o complementaris a la comunicació
- Després de l'activitat: comiat i seguretat

A continuació detallem aspectes a tenir en compte pel que fa a les següents qüestions:

1. Espai o lloc on es realitza
2. Reserves d'espai
3. Transport
4. Acompanyament
5. Sistemes alternatius i/o complementaris a la comunicació
6. Difusió dels actes públics

1. Espai

L'espai on es desenvolupi l'acte públic -carrer, plaça, parc o equipament- haurà de garantir unes condicions d'accessibilitat que permetin l'assistència i participació de les persones amb discapacitat.

- **Actes en espai obert (carrer, plaça o parc):** en el cas que aquest no sigui del tot accessible serà necessari preveure uns itineraris alternatius degudament senyalitzats per tal que les persones amb mobilitat reduïda no tinguin dificultats per arribar-hi. Si s'hi instal·len WC portàtils, caldrà garantir que un percentatge estigui adaptat per a persones amb mobilitat reduïda
- **Actes en espai tancat (equipament):** caldrà assegurar-se que l'equipament estigui lliure de barreres arquitectòniques i disposi de WC adaptat

2. Reserves d'espai

Caldrà preveure la reserva d'un espai concret en actes populars de gran aforament (concerts, festes al carrer, cavalcada de Reis, etc...) on es puguin situar les persones que ho necessitin o en facin demanda.

- **Persones amb mobilitat reduïda:** espai amb bona visibilitat de l'activitat, sobretot en espectacles on la resta de gent pot estar dreta

- **Persones amb dificultats auditives:** espai en primera fila per poder seguir correctament el sistema alternatiu de comunicació que s'apliqui i tenir una bona visió de l'activitat
- **Persones amb dificultats visuals:** espai en primera fila, a demanda i quan l'espectacle sigui complementat amb informacions descriptives

3. Transport

- Cal reservar un lloc proper amb **places d'aparcament** per a les persones amb mobilitat reduïda que es desplacen en transport particular i disposen de targeta de tolerància d'aparcament. El nombre dependrà de la naturalesa de l'activitat
- Cal facilitar al màxim l'**apropament a l'entrada del recinte** encara que l'accés no estigui autoritzat per a la resta de persones
- Cal informar de les **línies de transport públic** i especificar-ho en els corresponents productes de comunicació

4. Acompanyament

Segons l'espai i activitat que es desenvolupi, s'haurà de preveure un servei d'acompanyament adequat per a les persones que ho necessitin. Caldrà informar prèviament d'aquest servei, que estarà situat en un lloc de fàcil localització.

- **Persones amb dificultats visuals:** pot ser necessari l'acompanyament d'aquestes persones a determinats llocs (seient, lavabos, bar, localització de taxi a la sortida...) o bé per orientar-les en espais grans (un concert, una fira...). També cal tenir en compte que poden venir acompanyades del seu gos pigall
- **Persones amb mobilitat reduïda:** poden necessitar algun tipus de suport per poder participar en l'activitat
- **En general,** s'ha de pensar en la possibilitat que qualsevol persona amb discapacitat vingui acompanyada i garantir un espai perquè puguin estar juntes

5. Sistemes alternatius i/o complementaris a la comunicació

- A les activitats on domini la paraula (xerrades, conferències...) s'haurà d'oferir la possibilitat d'incorporar un **sistema alternatiu i/o complementari a la comunicació verbal** (intèrprets de la llengua dels signes, transcripció escrita en pantalla, amplificació de so...). En actes amb invitació que requereixen confirmació s'ha d'oferir la possibilitat d'incloure la demanda prèvia de sistemes alternatius a la comunicació
- Als espectacles visuals s'haurà d'oferir la possibilitat d'incorporar una **alternativa a la comunicació visual** (àudio descripció, visita tàctil, visites guiades...), depenent del tipus d'acte i de les persones assistents

- A les activitats on s'utilitzi megafonia com a mitjà per comunicar missatges al públic assistent, s'utilitzarà paral·lelament un **sistema alternatiu de comunicació escrita**
- Als esdeveniments emblemàtics per a la ciutat (pregó de la Mercè, conferències de l'alcalde...) s'incorporarà sempre un sistema alternatiu escollint el més adequat en cada cas

6. Difusió dels actes públics

- Les **adaptacions** previstes als actes públics (reserves d'aparcament, intèrprets de llenguatge de signes, transcripció escrita en pantalla, línies de transport, plànols de situació...) s'han de comunicar en els productes de comunicació
- Cal comunicar al **Servei municipal d'informació 010** les adaptacions en cada cas
- Cal preveure **sistemes de difusió alternatius** per a les persones amb dificultats visuals: lletra ampliada (cos mínim 12), suficient contrast entre el fons i el text, braille, suport web, retransmissió radiofònica, telèfon d'informació...
- Per tal que les **persones amb discapacitat auditiva** puguin optar a aquesta informació es recomana utilitzar sistemes alternatius al telèfon amb veu com sms, correu electrònic o fax.

Indicacions per informar sobre les adaptacions

1. Adaptacions per a persones amb discapacitat auditiva

Per indicar que l'activitat ofereix un sistema alternatiu a la comunicació auditiva es posarà el símbol internacional d'accessibilitat en la comunicació auditiva especificant el sistema o sistemes utilitzat/s i amb el següent format:

Acte accessible per a persones amb discapacitat auditiva amb (enumeració de les adaptacions: interpretació a llengua de signes / transcripció escrita en pantalla / anell magnètic / emissores FM...)

Si l'oferta del sistema alternatiu depèn de l'assistència de persones que ho necessitin, es recomana incloure aquesta llegenda al costat del símbol de l'orella:

Les persones que precisin d'un sistema alternatiu a la comunicació auditiva poden sol·licitar-ho amb (xx) dies d'antelació al correu electrònic (xx) / sms (xx) / fax (xx)

2. Adaptacions per a persones amb discapacitat visual

Per indicar que l'activitat ofereix un sistema alternatiu a la comunicació visual o que es pot sol·licitar es poden utilitzar les següents fórmules:

Acte accessible per a persones amb discapacitat visual amb servei d'audiodescripció.

Les persones que precisin d'un sistema alternatiu a la comunicació visual poden sol·licitar-ho amb xx dies d'antelació al telèfon xx / correu electrònic xx

3. Acompanyament

Si s'ofereix el servei d'acompanyament caldrà informar amb el següent text :

Les persones amb discapacitat que necessitin un servei d'acompanyament poden sol·licitar-ho amb xx dies d'antelació al telèfon xx / correu electrònic xx

4. Informacions sobre accessibilitat i reserves d'aparcament

Si l'equipament és accessible cal incloure el símbol internacional d'accessibilitat física en els seus productes de comunicació:

Si hi ha una reserva d'aparcament o es reserva expressament un espai per a les persones que disposen de targeta de tolerància d'aparcament, s'utilitzarà també el símbol internacional d'accessibilitat i s'indicarà el lloc exacte on està situada la reserva:

S'han reservat places d'aparcament per a les persones que disposen de targeta de tolerància d'aparcament a (carrer, plaça...)

Sempre que hi hagi un recorregut accessible s'ha informar també en el producte de comunicació.

Consells per a una bona comunicació

1. Llenguatge

Es recomana utilitzar un llenguatge universal. Per exemple:
“Adaptació xx per a persones amb mobilitat reduïda”

Cal fer més referència a les característiques de l'adaptació que de les persones a qui va adreçada. Per exemple:

~~Rampa per a minusvàlids~~
~~Accés per a disminuïts~~
~~Lavabo per a disminuïts~~

Entrada accessible
Accés adaptat
Lavabo adaptat

2. Colors i contrastos

Cal tenir en compte que hi ha persones que tenen dificultats per percebre els colors. Així, un fons gris clar amb lletres blanques pot ser molt difícil de llegir. Exemples de colors ben contrastats són: blanc/blau fosc, negre/groc, verd/blanc, vermell/blanc:

BLANC SOBRE NEGRE
BLANC SOBRE BLAU
BLANC SOBRE VERMELL
BLANC SOBRE VERD
BLAU SOBRE BLANC
VERMELL SOBRE BLANC
VERD SOBRE BLANC
GROC SOBRE NEGRE

3. Format

- Les **fonts** més adients són les rectes: Verdana, Arial, Helvética o Universal
- La **mida** recomanable és, com a mínim, el cos de lletra 12
- Els **espais entre paraules** seran els que es corresponguin a la font
- S'aconsella no escriure **frases senceres en majúscules**, ja que d'aquesta forma s'eliminen pistes que ajuden a la lectura, com la diferència en altura de les lletres
- La **cursiva** s'utilitzarà per emfatitzar alguna paraula però no és recomanable per a lectures continuades perquè la inclinació dificulta la lectura
- Els **encapçalaments** deuen ser clarament diferents (negreta, cos major, etc.)
- Un text en **negreta** no facilita la lectura perquè redueix els espais interiors de la lletra